

OSTNÍK

Zpravodaj Klubu kaktusářů v Ostravě, z. s.

Číslo 530.
Ročník 53.
Květen 2024

Turbinicarpus valdezianus (Moller) Glass & R. Foster

Z naší činnosti

Letošní schůzka musela být přesunuta o týden později (na 8. 4. 2024), kvůli velikonočním svátkům. Po organizačních záležitostech, které přednesl Jiří Číp, mezi nás zavítal s přednáškou jeden z nejmladších přednášejících, pan Filip Vavrečka. I když je Filda mladý, má bohaté pěstitelské zkušenosti. Už od dětství se pohyboval mezi kaktusy, pomáhal dědovi Bedřichu Lichému nebo strejdovi Petru Lichému, jezdil s nimi prodávat na různé akce po celé republice. Nejvíce se prosadil při výsevech kaktusů, přesazování či roubování. Požádal jsem ho, aby na toto pěstitelské téma promluvil, aby přednáška byla krátká, tak tři čtvrtě hodinky, že se následně rozběhne velká diskuze. Jak jsem předpověděl, tak se stalo. Po Filipově přednášce se zapojil krátce i Petr Lichý, který Fildu pochválil a někde i v diskusi doplnil. Také jsme se dověděli, že spolu byli letos v Chile sbírat semena novinek kopiapoí apod. Komu se v 16. letech podaří navštívit lokality kaktusů na nalezištích, tak držíme palce, aby to nadšení vydrželo co nejdéle. Tož Filípku, kromě lásky ke kaktusům, je třeba úspěšně dokončit školy, jak jsem slyšel, plány máš velké, jen vydržet. Děkujeme přednášejícímu za skvělý zážitek a příjemně strávený večer.

Obrázky našich členů

***Turbinicarpus valdezianus* (Moller) Glass & R. Foster**
- **Cact. Succ. J. (USA), 49(4): 174, 1977.**

Na titulní straně je obrázek rostliny, ohlašující příchod jara. *Turbinicarpus valdezianus* (foto L. Král). Kaktusy kvetou v různém období od zimy až do pozdního podzimu. Největší boom však nastává s přicházejícím jarem. Mezi prvními kaktusy zakvétají některé mamilárie, pediokaktusy, sklerokaktusy, turbinikarpusy např. zmíněný *Turbinicarpus valdezianus*. Při trochu teplejším počasí vystrkuje poupata už v lednu a záhy vykvétá, většinou i několika květy najednou. Květy se otevírají během dne na vrcholu rostliny. Barva jeho květů se liší od růžovo-bílé po jasně růžovou až fialovou, s tmavším purpurově nebo červeno-hnědým proužkem. Známe i formy s bílým květem popsané jako *Turbinicarpus valdezianus* var. *albiflorus*, z lokality Sabana Grande, Zacatecas. *Turbinicarpus valdezianus* se vyskytuje v mexické poušti Chihuahua, od Saltillo ve státě Coahuila až po téměř Matehualu v San Luis Potosí, v nadmořských výškách 1400 až 1600 metrů. Vyskytuje se roztroušený v malých populacích na různých místech. *Turbinicarpus valdezianus*, je jeden z nejmenších a nejpomaleji rostoucích rostlin svého rodu, má drobné opeřené trny, které zakrývají jeho tělo. I když se obvykle zjistí, že roste jednotlivě, občas může vytvářet shluky. Když je tato rostlina mladá, má kulové stonky, které se později stávají válcovitými s užším základem a krátkými, spirálovitě uspořádané. Rostliny obvykle dosahují výšky 3 - 5 cm a průměru 1 - 2 cm. Zdobí je 25 - 30 hustých, opeřených, bílých trnů, z nichž každá měří kolem 0,5 mm a rozprostírá se kolem areolů. Přibližně polovina rostliny je pod zemí. Na jaře *Turbinicarpus valdezianus* vyráží 1 - 5 květů. Pěstování nečiní žádné potíže.

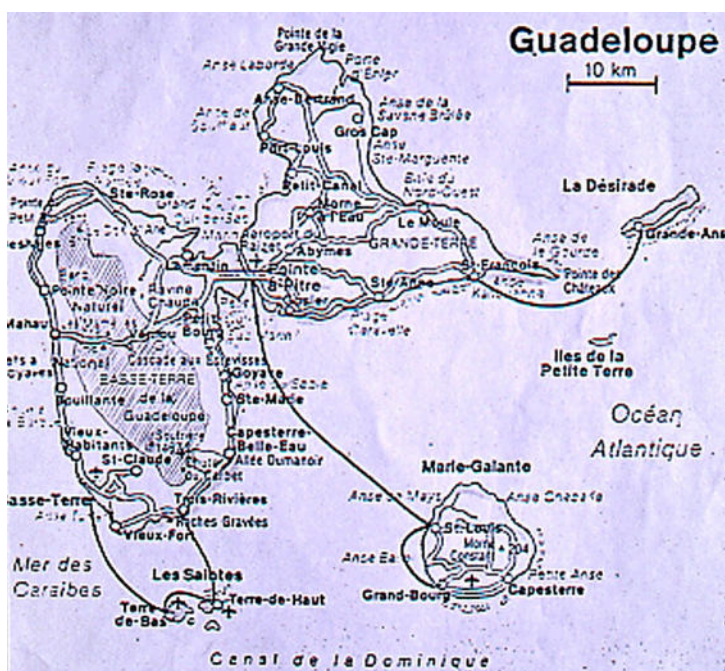
Na zadní straně jsou obrázky k článku **Karla Pecla, Kaktusy v Les Saintes, Malé Antily**, který je i autorem fotografií.

Ahoj přátelé,
před 30 léty právě o Velikonocích jsem poprvé našel kulovitý kaktus v přírodě. Zajímavé i z toho důvodu, že šlo o naleziště pro kulaté kaktusy netypické. Posílám doklad o tom s tím, že budu rád, když to někde rozšíříte. Myslím, že už to mnou foceně skalní naleziště neexistuje. Možná meláky s cefálií ještě rostou na té ploše skály v moři, kam jsme svými foťáky nedosáhli. Ale i tam by se horolezci jistě snadno dostali, tak Bůh ví.

Přeju hezké Velikonoce. Karel Pecl

Kaktusy v Les Saintes, Malé Antily

„Plánujete se podívat na Les Saintes?“ zeptal se nás Louis Redaud, náš patron azoolog Národního parku Guadeloupe. Byla to poslední otázka, kterou zakončil první poradu, na které jsme detailně probírali program našeho pobytu na ostrovech Malých Antil. Z rozpačitého mlčení bylo zřejmé, že nás tímto poněkud zaskočil. Věděli jsme, že Les Saintes je skupina menších ostrovů, kam jezdí lidé z Guadeloupe na výlety a rekreaci. Právě proto jsme je, a musím přiznat, že zcela záměrně, ze svého programu vypustili. Vždy se snažíme vyhlášené turistické a rekreační destinace v dostatečné vzdálenosti míjet, Zajímáme se spíš o „divokou“ přírodu, než o turistické atrakce. „Nepočítáme s tím,“ odpověděli jsme po chvíli. „Ale to je škoda, protože jsou tam docela zajímavé rostliny a **docela bizarní skály**,“ dodal Louis. Nechtěli jsme příliš zasahovat do naplánovaného programu a tak jsme s návštěvou Les Saintes, i přes tato doporučení zamítli. Když jsme si ale stejnou otázku vyslechli ještě několikrát, tak jsme poněkud znejistěli.

focení *Melocactus intortus* na skalách, a mapka ostrovů Guadeloupe

Poté, co se nás na to samé během měsíční plavby po ostrovech, ptal kdejaký jachtař, tak jsme se rozhodli, že pokud nebudeme v časovém presu, ostrovy navštívíme. Poté, co jsem se dozvěděl, že tam prý rostou kulovité kaktusy, tak jsem tu změnu plánu vyloženě podporoval. Nebudu vás napínat. Podařilo se. Naše zpáteční plavba ve dne i v noci nám ušetřila jeden den z časového rozvrhu. Ráno o

velikonoční sobotě jsme zakotvili v přístavu hlavního ostrova Terre de Haut. Jen pár minut po vylodění stačilo, abychom zalitovali. Sotva jsme se vymotali z maríny, zařadili jsme se do davu turistů a rekreantů, který pulsoval mezi krámkami se suvenýry, galeriemi místních umělců a bufety s rychlým občerstvením. Vystáli jsme si frontu na bagety (jíst se musí) a co nejrychleji jsme se snažili dostat mimo „civilizaci“.

Cesta vedla od moře do kopců, a jak jsme stoupali, postupně řídla zástavba. Po chvíli byly turistické resorty vystřídány vilkami místních obyvatel. Po několika kilometrech jsme kulaté kaktusy skutečně objevili. Byly to vzrostlé exempláře *Melocactus intortus* ozdobené vysokými cefálii s drobnými květy. Zádrhel byl ovšem v tom, že nerostly ve škvírách skal, ale v miskách na sloupech vchodových vrat. Svítla nám naděje, že když jsou u lidí, musí být někde poblíž i v přírodě. Odkud by je místní jinak vzali? V obchodáku si je určitě nekoupili. Tento předpoklad urychlil naše kroky. Po chvíli jsme se prodírali mezi ploty pastvin. Mezi kozami a krávy zebu pobíhali velcí leguáni zelení. To nás na chvíli zaujalo, ale po kaktusech nebylo ani památky. Teprve, když jsme došli do severní, nezastavěné části ostrova, objevily se nad mořskou zátokou první kaktusy. Ty se nedaly přehlédnout, protože šlo o košaté sloupové kaktusy *Pilosocereus nobilis*. Byli jsme docela rádi, ale tento druh už jsme viděli jak na Guadeloupe, tak i na Martiniku. Udělali jsme několik fotek a pak jsme se rozptýlili po stráních, abychom konečně našli ty „pravé“, kulaté.

Melocactus intortus na skalách (foto Karel Pecl)

Protože nás bylo pět, další kaktusový objev na sebe nenechal dlouho čekat. Ale zase to bylo něco jiného než vytoužené koule *Melocactus intortus*. Z trávy skalnatých strání sem tam trčely rozvětvené ploché stonky *Opuntia triacantha*.

Ostatní už ztráceli trpělivost a zoologičtí profesionálové obrátili svou pozornost k živáčkům. Jediným kaktusářem mezi nimi jsem byl já a tak jsem se nemohl jen tak vzdát. Pátral jsem v trsech trávy mezi skalisky, až se to nakonec povedlo. Na hraně svahu se krčil asi 6 cm velký semenáč s tmavě zelenou lesklou epidermis. „Mám ho“

svolal jsem ostatní. Sice jim kaktusy nic moc neříkaly, ale takový objev si nemohli nechat ujít. Seběhli se, koukli na něj a poučení se rozptýlili po okolí. Další nálezy na sebe nenechaly dlouho čekat. Ale šlo pořád jen o semenáče přibližně stejné velikosti. Kde jsou, ksakru, ty velké rostliny s cefálií, co byly na plotech? Že by je místní už všechny vykopali? Šli jsme dál po okraji skalnaté plošiny nad mořem a hledali. Travnaté porosty přešly náhle ve vypasené plochy se stády krav zebu. Tady se kaktusy čekat nedaly. Ani ty malé. O velkých jsme vůbec neuvažovali. A přesto jsme jeden velký melokaktus našli právě zde.

Melocactus intortus (foto Karel Pecl)

Jeho asi 20 cm vysoké cefálium svítilo nad hranou náhorní plošiny. Vyrůstal ze spáry asi 20 m vysoké skalní stěny těsně pod jejím vrcholem. Hrana skály byla zvětralá a drobná. Touha vyfotografovat jediný dospělý exemplář byla velká, ale riziko ještě větší. Než jsme si to stačili promyslet, Honza už se po zadku opatrně sunul k okraji skály. Dostal se k němu asi na metr. Dál už to nešlo. Pod skálou byl mořský břeh s napadanými balvany a tak by pád dolů byl definitivní. Honza udělal na dálku pár snímků a pak se pozvolna vysoukal na pevný podklad. Musím se přiznat, že jsem, jako kaktusář, moc toužil po fotce této rostliny, ale zájem o pokračování mého života byl přeci jen větší. Šli jsme dál a doufali. Když je tu jeden velký melokaktus, jistě tu někde budou i další. Náš předpoklad skutečně vyšel. Po chvíli jsme je uviděli. Užasli jsme. Pořád nic a najednou jich byly stovky. Náhorní plošiny dvou skal, strmě vystupujících z moře poblíž ostrova, jimi byly doslova poseté. Jejich vysoká bílá cefália zářila v poledním slunci. Nedostupnost těchto melokaktusů byla zřejmá na první pohled. Právě ta byla jistě hlavním důvodem, proč na tomto místě kaktusy přetrvaly do dospělosti a ještě si mohly dovolit přepych stárnutí. Museli jsme

se smířit s tím, že jediné fotky vzrostlých melokaktusů budou jen přes teleobjektiv. Aspoň něco. Hlavně, že ještě ve volné přírodě existují. Byl čas k návratu.

Dnes jsme měli ještě v plánu přelout z civilizace na sousední neobydlený ostrov, Terre de Bas, abychom tam přenocovali. Tento článek je sice především o antilských kaktusech, ale tady musím udělat malou odbočku. I zoologové musí jíst, a ani lovci kaktusů nejsou výjimkou. Chtěli jsme uvařit kolínka, ale zjistili jsme, že nemáme dost vody. Po chvíli přemýšlení jsme logickou cestou došli k řešení. Mořská voda je slaná a těstoviny se přeci vaří ve slané vodě. Nabrali jsme tedy do ešusu mořskou vodu a nastartovali benzinový vaříč. Voda nechtěla dlouho vařit a my už byli dost hladoví. Konečně. Nasypali jsme do vroucí vody kolínka a čekali, až budou měkká. Už první ochutnávka kuchařem byl šok. „Fuj“, vyplivnul Honza ochutnávku do moře. „Je to hnusný, nedá se to žrát“, prohlásil rezolutně. Naše hladové žaludky se tím odsouzením nehodlaly smířit. Nandali jsme si své porce a zkoušeli hořko slanou chuť překonat. Po několika soustech jsme to však vzdali. Všichni do jednoho. Sice jsme šli spát bez večeře, ale těšilo nás, že jsme se mohli podílet na objevu nového fyzikálního zákona. Ten zní: „Kolínka vařená v Karibiku se jíst nedají!“ Pokud jste o něm dosud neslyšeli, počkejte si. Jistě se brzy dostane do školních učebnic. Už je tam víc nesmyslů, tak proč ne? Ráno je moudřejší večera.

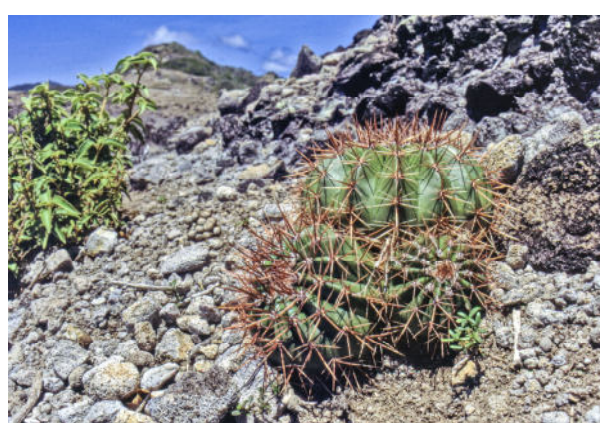
Pořád hladoví jsme se ráno vydali na občůzku terénu. Byli jsme nadšení. Po zklamání z obestavěného a vypaseného hlavního ostrova jsme se tady prodírali stráněmi porostlými pralesem, obdivovali tilandsie a orchideje a doufali, že tady bychom přeci jen vzrostlé melokaktusy mohli najít. Marně. Já se ale nevzdával. Půl hodiny před plánovaným odplutím jsem se rozhodl prozkoumat s pomocí člunu pobřežní skály východního břehu. Po několika minutách veslování jsem obeplul skalnatý ostroh a přede mnou se objevila kolmá skalní stěna posetá opuncemi, ale především vysněnými melokaktusy. Byla jen 10 m vysoká a asi 30 m dlouhá, ale rostly na ní meláky všech věkových kategorií. Vylodil jsem se pod stěnou a jako smyslů zbavený jsem se drápal po skále a fotil a fotil. Nevnímal jsem, že mne trny kaktusů píchají do nohou v páskových sandálech a drápou po těle oblečeného jen do plavek. Zapomněl jsem i šetřit se snímky na diapozitivním filmu. Důležité bylo jen to, že mise za kulovitými kaktusy Antil byla úspěšně završena.

Pilosocereus nobilis

Opuntia triacantha

Melocactus intortus (všechny obrázky Karel Pecl)

Ještě doplňuji fotkou pronajaté lodě, na které jsme měsíc obeplouvali antilské ostrovy a v neděli velikonoční přistáli na Les Saintes, to červené na boku je člun, na kterém jsem obeplouval neobydlený ostrov a našel dospělé meláky. Pak jsem si dojel pro kolegu, aby mne vyfotil ve stěně.

Karel Pecl, Velikonoce 1995

The Cactus Hunters, sebrané báchorky o ochraně kaktusů

V minulém čísle Ostníku jsem se hned ze začátku začel do článku Petry Tvrdíkové Lovci kaktusů 1. část. Petra se pustila do komentáře knihy Jareda Marguliese: *The Cactus Hunters*. Lákavý název, ale k obsahu mám hromadu výhrad. Není to tím, že Margulies píše něco jiného, než bych chtěl slyšet, ale proto že kniha neobsahuje nic, co by se dalo považovat za odbornou a věcnou polemiku. I Božena Němcová sbírala a upravovala lidové pohádky, ve kterých vždy vítězilo dobro nad zlem. Tak podobně přistoupil Margulies ke zpracování svého „výzkumu“, který před několika lety prováděl v České republice. Díky němu jsem konečně pochopil, čeho chtějí lidé jako Margolius dosáhnout. Ideálně, vrátit se o 200 let zpět! Nakonec to také Petra shrnula v předposledním odstavci svého článku.

Přátelé, nepěstujte kaktusy! Proč? Protože jsou ohrožené! Neptejte se jak, to Margulies neví. Přesto tvrdí, že se zapojujeme do nezákonného obchodu! Hochštapler a diletant, který posbíral naše letité poznatky, dělá „vědecké“ závěry.

Asi ve stejné době jako Petra jsem napsal do úvodníku 4/2004 internetových novin IN CACT svůj názor na knihu i autora. Protože se moc nelišíme, dávám text k dispozici také čtenářům Ostníku:

V nedávné době se mezi našimi kaktusáři šířilo po internetu dílo J. D. Marguliese: *The Cactus Hunters*. Text na 380 stranách je v angličtině. Při prvním seznámení s knihou jsem byl značně rozpačitý! Tohle že je kniha odborníka? Co tím chtěl autor říct? Kdo je autor Jared D. Margulies? Osobně jsem ho poznal před několika lety. Diskutovali jsme o účinnosti Úmluvy CITES a její implementaci v evropské legislativě. Možná „diskutovali“ není slovo, které by přesně vyjadřovalo obsah našeho rozhovoru. V domněnku, že tento americký občan zkoumá reálnou účinnost Úmluvy CITES v současnosti, jsem se snažil vysvětlit, jak vidíme Úmluvu a její dopady na přírodní populace my, Češi. Řekl bych, že prioritou rozhovoru byl náš pohled na možnost záchrany přírodních populací kaktusů a sukulentů. Žádné tlachání, jen fakta, kam a k čemu aplikace Úmluvy CITES vede a co by se s tím dalo reálně dělat. Tenhle člověk navštívil několik českých kaktusářů, kteří byli vůči němu poměrně otevření. V každém případě mám dnes pocit, že jsme investovali svůj čas a vědomosti do člověka, který nebyl viditelně schopen s námi vést relevantní dialog k problému. S odstupem času se na autora dívám, jako na podvodníka. Vydával se za člověka s vědeckým zájmem a zřejmě většina z nás uvěřila, že sbírá podklady pro vědeckou práci. Kniha *The Cactus Hunters* je slátanina, která má k odbornosti, natož pak k vědeckému přístupu hodně daleko.

Margulies zneužil otevřenosti svých průvodců, zesměšňuje jejich mladické nadšení a zaujetí pro věc a bez znalosti věci převzal rétoriku lidí, kteří pro ochranu, resp. záchranu přírodních populací nebyli schopni za dlouhá léta udělat vůbec nic. Už jsem o tom na stránkách IN CACT psal. Nazývat kaktusáře zloději a pašeráky je, již dlouho, nejen zjednodušený pohled na problematiku, ale také odvádění pozornosti od vlastní neschopnosti a zneužívání své profesní moci pro své osobní cíle. Tady Margulies jen opakuje narativy, které slýcháme mnoho let.

Závěr, že se většina lidí, s nimiž mluvil, vidí tak, že dělají to, co je pro daný druh nejlepší nesvědčí o nestrannosti svého „výzkumu“. Zamlčel to nejdůležitější: reálná existence náhradních populací a jejich výsledky! O nich se v knize nedozvíte vůbec nic. Nabízí se otázka, co pro ohrožené druhy dělají ti, od kterých Margulies

čerpal přesvědčení, že pašeráctví a zlodějna je synonymum pro český přístup k pěstování kaktusů a sukulentů. Ve své rétorice překračuje Margulies meze slušnosti. Tahle kniha, až na výjimky, je snůškou negativních emocí, na které se zaměřují různí aktivisté a na které laická veřejnost slyší. Margulies si tím velmi zjednodušil svůj „výzkum“. Namíchaný koktejl z povědi „pašeráka“, domnělé zlodějny, pytláctví, „nelegálního“ mezinárodního obchodu, touha po penězích a jiné pomlouvачné aktivity sesbírané autorem, vyúsťují v závěr, že Margulies objevil důvod, proč se pěstitelé a milovníci kaktusů zapojují do nezákonného obchodu! Pro mě úsměvné!

Knize *The Cactus Hunters* by se dalo vytknout mnoho dalších nepřesností, zjednodušených tvrzení a nedostatků. Nebudu se tím zabývat. Jedovatá slina byla plivnuta a víme, koho máme před sebou! Tak to je vše! Škoda času, který jsem knize věnoval.

Jaroslav Vích

Klíčení opuncie

V posledním čísle CACTACEAE etc. 4/2023 popsal přítel Igor Dráb, jak vyřešil obtížné klíčení mrazuvzdorných opuncí. Článek jsem si se zaujetím přečetl a konstatoval: „To jsem čirou náhodou objevil také“.

Tak jak to vlastně bylo. V roce 2019 jsem si z výletu ze severní Itálie, od jezera Lago di Garda přivezl zelený nezralý plod nějaké „příkopové“ opuncie. Co s tím budeš dělat, je to chlupaté, není to zralé, jíst se to nedá, ? Po vybalení bagáže jsem ten otláčený, místy už nahnědlí plod položil na povrch substrátu bonsai misky nějakého sukulentu na parapetu na východním okně panelákového bytu. A zapomněl na něj. Původní rostlinu jsem občas zalil, ale pro samé houští na tom parapetu nesledoval co se tam děje. Na jaře následujícího roku jsem koukal, že ten plod neuschnul, ani neshnil. Tak tam zůstal. Při dalším mytí oken se nestačím divit. Z pomalu sesychajícího plodu vyráží zelený výrůstek. Tak jsem to tak nechal a začal trochu více zalévat. Do podzimu vyrostla asi 2 cm vysoká nezuživá placička. S podzimem a postupným omezením zálivky jsem na to zase zapomněl. No a tak tam to tam zůstalo až do letošního jara 2024. Když se ta sukulentní bonsaika po zalití z misky vyvrátila, jsem objevil tenkou, vytaženou asi 12 cm vysokou placku, která už zakořenila do květináče, a původní plod úplně seschnul. Tak jsem tu chudinku nasadil do samostatného květináče a seschlý plod vyhodil. Tak uvidíme, co z toho vyroste. Tak pane Dráb, vaše zkušenost s klíčením opuncí je nezávisle potvrzena i zcela náhodným pokusem.

Jinak, s výsevem zimovzdorných opuncí mám i jiné zkušenosti. Jako mladý, nezkušený jsem vysel podle tehdy platných pouček nějakou směs mrazuvzdorných opuncí. Vzorně vyčištěná a ošetřená semena do čistého sterilního písku a ono ani do léta nic. Nato manželka přesazovala pokojovky a já ji do té nové zeminy přimíchal ten písek od těch opuncí. Příští rok na jaře, po celoročním vyhřívání na panelákových parapetech se kolem původních kytek začaly objevovat malé kaktusy, co píchaly a zanechávaly na prstech glochidy. Nebyl jsem zrovna pochválen. Jiný rok jsem na chalupě obdobným způsobem vysel další mrazuvzdorky do plastové misky do holého říčního písku a nechal venku. Po dvou týdnech to snad všechno klíčilo a do léta byla miska celá porostlá krásnými mladými rostlinkami. Předloni jsem zase v paneláku vysel vyčištěná semena nějaké skalkové opuncie, máčené ve studené a teplé vodě, kyselině chlorovodíkové (HCl), mořené hypermanganem a peroxidem. Zase do sterilního písku zbaveného prachu. Nechal venku promrznout a následně venkovnímu prostředí na balkóně. Jediná péče bylo udržování úměrné vlhkosti. Do zimy nic. Přes zimu jsem to nechal svému osudu. Na jaře po rozmrznutí jsem to začal trochu zalévat. A ejhle, několik rostlinek se začalo drát do světa. Celé léto jsem je udržoval vlhké, ale rostou strašně pomalu. Jako dvoucentimetrové rostlinky prezimovali na sucho na balkóně. Letos na jaře jsem je zase zalil a vystavil intenzivnějšímu slunci a tak začínají trochu mohutnět. Letos už ty čtyři semenáčky asi přepikýruji do výživnějšího substrátu.

(foto všech obrázků k článku autor, Vladimír Skoumal)

Zatím poslední pokus zvaný *Opuntia* je výsev semen *Opuntia humifusa* pocházejících přímo z Ontaria v Kanadě. Pořídil jsem si na loňském (2023) Setkání přátel mrazuvzdorných kaktusů dva plody. Zase jsem je vzorně vypreparoval, vyčistil, v mrazáku trochu podchladi, vymáčel v hypermanganu a peroxidu (tentokrát to bylo bez kyseliny) a koncem února vysel do čistého říčního písku. Do podzimu jsem to udržoval vlhké a zase nic. V zimě zůstaly na balkóně a letos koncem ledna jsem je zalil. Jednu misku asi trochu víc, protože jsem v únoru zjistil, že v ní stojí voda. Otevřel jsem víčka nechal tak jak to bylo. Tu první misku jsem občas mírně zalil a tu přemokřenou nechal vysychat. Po měsíci se v první misce začal zvedat zatvrdlý písek a z něj lezly první rostlinky. Momentálně je jich tam asi 12. V té druhé utopené misce zatím nic.

Poučen zkušenostmi zralejších a moudřejších kaktusářů budou další výsevy (pokud nějaké budou) po vzoru přítele Igora Drába ponechány přírodě.

Vladimír Skoumal, Ostrava, duben 2024

Vliv kyseliny sírové na klíčivost rodu *Eriosyce*

1. část

V následujícím článku na pokračování bych vám chtěl prezentovat způsob zvýšení klíčivosti semen rodu *Eriosyce* a jim podobným rostlinám z pohledu semen jako např. rod *Echinocactus*, *Echinomastus*. Jak již zmiňuji pro tento pokus, používáme semena rodu *Eriosyce*, přesněji importní semena z okruhu druhu *aurata*.

1. Příprava semen k výsevu

Semena si vyčistíme od zbytku oplodí a připravíme si vše potřebné k prvotnímu procesu: kyselinu sírovou H₂SO₄ (95% - 96%, čím více tím lépe), malou skleněnou sklenici (panák), zavařovací sklenic (obsah cca. 0,75 litru), nerezové sítko odpovídající zrnitosti a pean, či pinzetu. Přesuneme se do místnosti, která nám bude simulovat laboratoř, resp. kde nenapácháme žádnou škodu např. koupelna. Jako první si do malé skleničky nasypeme množství semen, které chceme ošetřit a poté

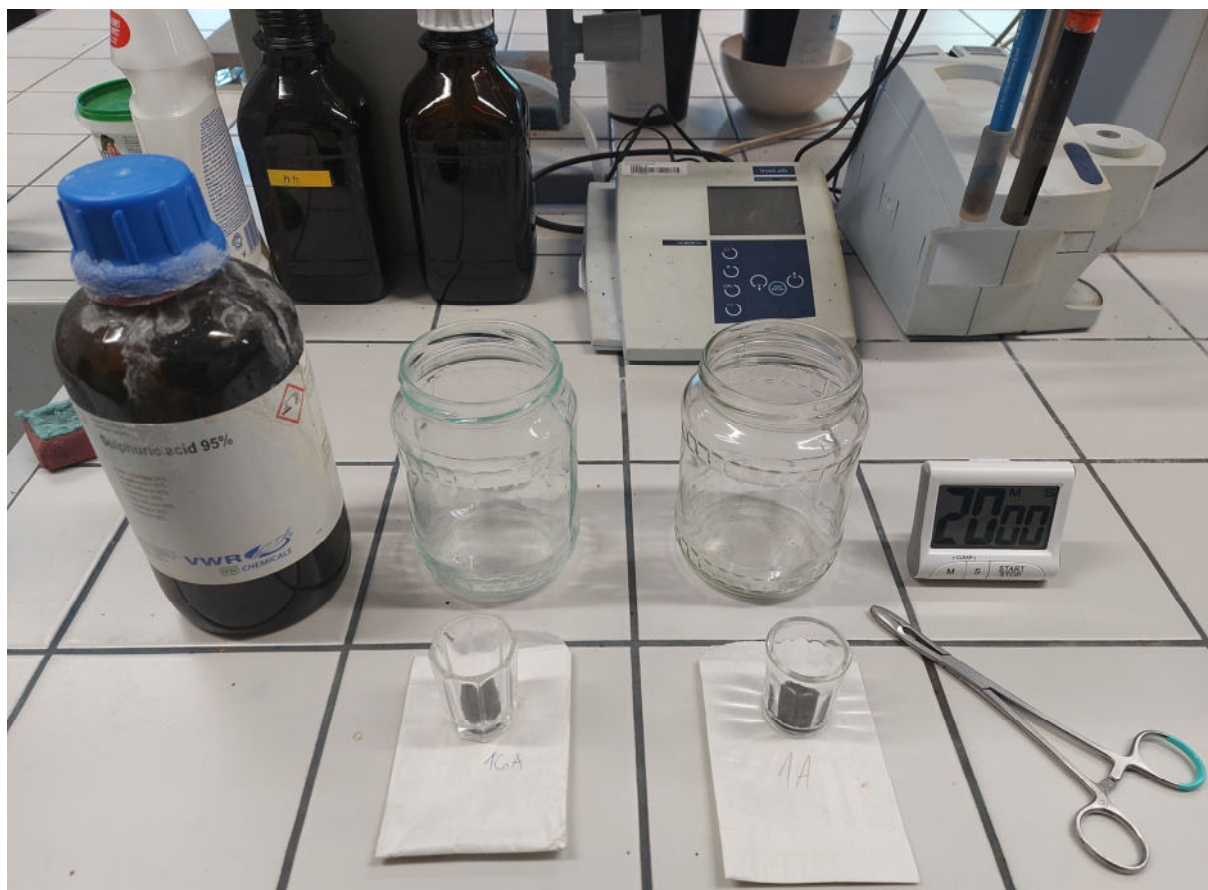

foto 1.1.

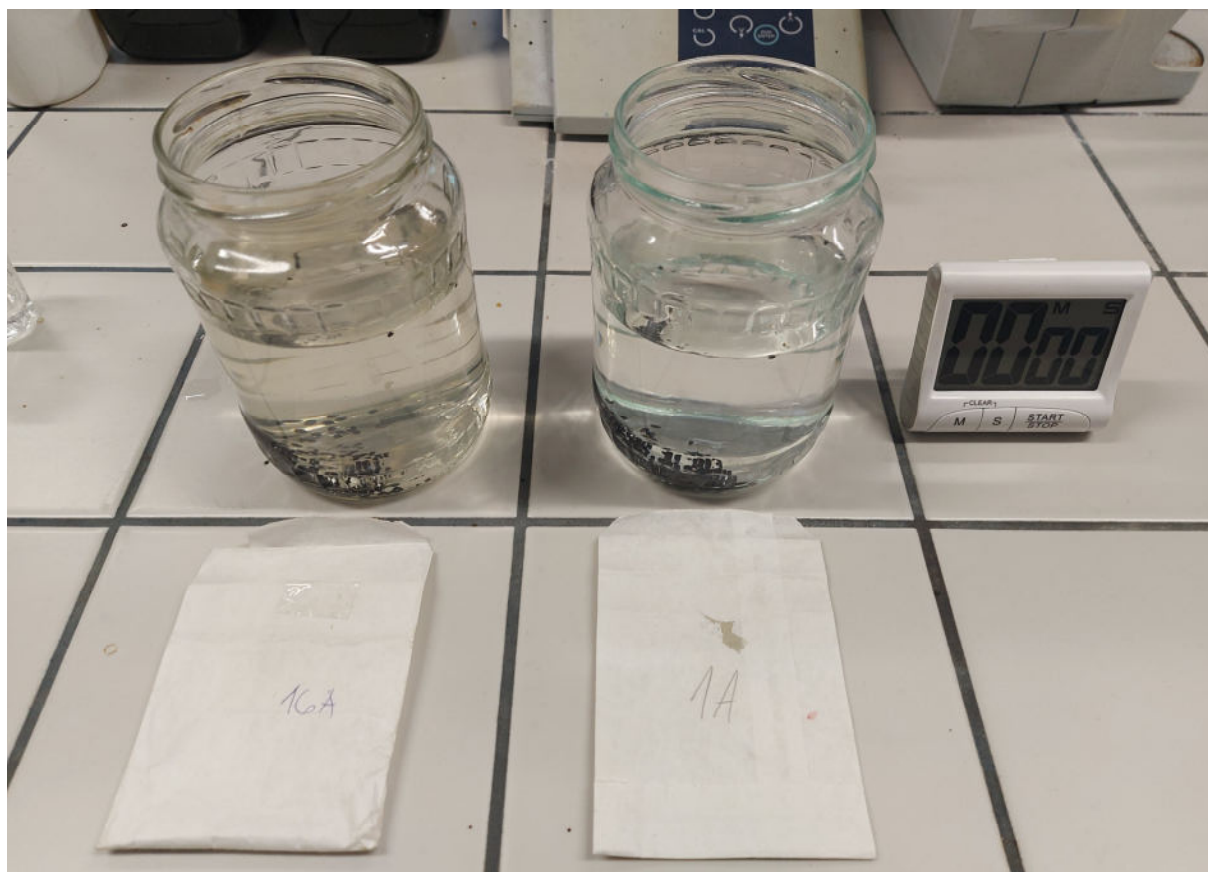

foto 1.2.

zalijeme množstvím kyseliny (foto 1.1.), která obsáhne všechna semena (není nutné přehánět). Tuto reakci necháme probíhat 40 min, během toho si nalijeme do zavařovací sklenice převařenou vodu do 2 třetin. Po uplynutí času skleničku se semeny uchopíme peanem, či pinzetou a opatrně se ji snažíme ponořit do vody a vylít obsah do velké sklenice u tohoto je riziko výstřiku kyseliny, proto je lepší mít ochranné prvky hlavně brýle. Poté co byla kyselina zředěna, ji můžeme jednoduše přecedit přes sítko a opět umístíme zpátky do velké sklenice a zalijeme ji roztokem převařené vody s přidavkem Previcur Energy (koncentrace 2 ml/l vody) a příslušného hnojiva. My používáme Wuxal N (také koncentrace 2 ml/l vody) s vysokým obsahem dusíku a necháme působit 24 hodin (foto 1.2.). Opět přecedíme (nepromýváme) a necháme přirozeně vyschnout např. na papírové utěrce. Toto je velmi podstatné, jelikož povrch semen je narušen a mechanické sušení by je mohlo nenávratně porušit.

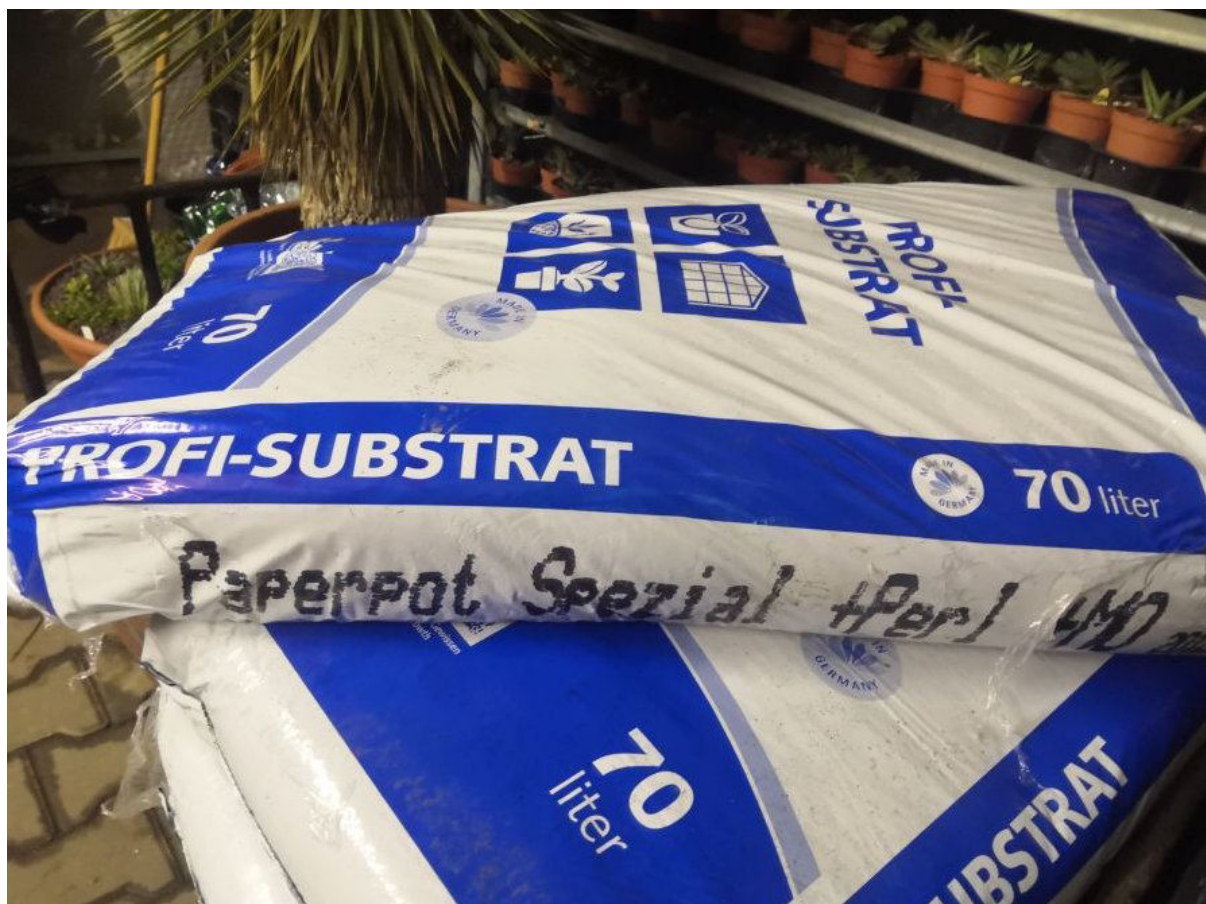

foto 2.1.

2. Výsev

Během doby, kdy nám semena schnou, si připravíme substrát. My poslední roky používáme výsevní substrát od firmy Gramoflor (foto 2.1.), který obsahuje aktivní houbu a nemusí se sterilizovat, který mícháme společně s vermikulitem (granulometrie 3 mm v poměru 1:1 příp. 2:1). Substrátem naplníme květináče, či výsevní nádobu, které si vydesinfikujeme v myčce s malým přidavkem jaru. My hlavně vyséváme do chrudimských květináčů 6 x 6 cm, které umístujeme do květináčů 20 x 20 cm (vleze zde 9 květináčů 6 x 6) a zakryjeme transparentním víkem (toto vše příslušenství lze zakoupit u fy. Pavlíčků). Naplněné květináče

foto 2.2.

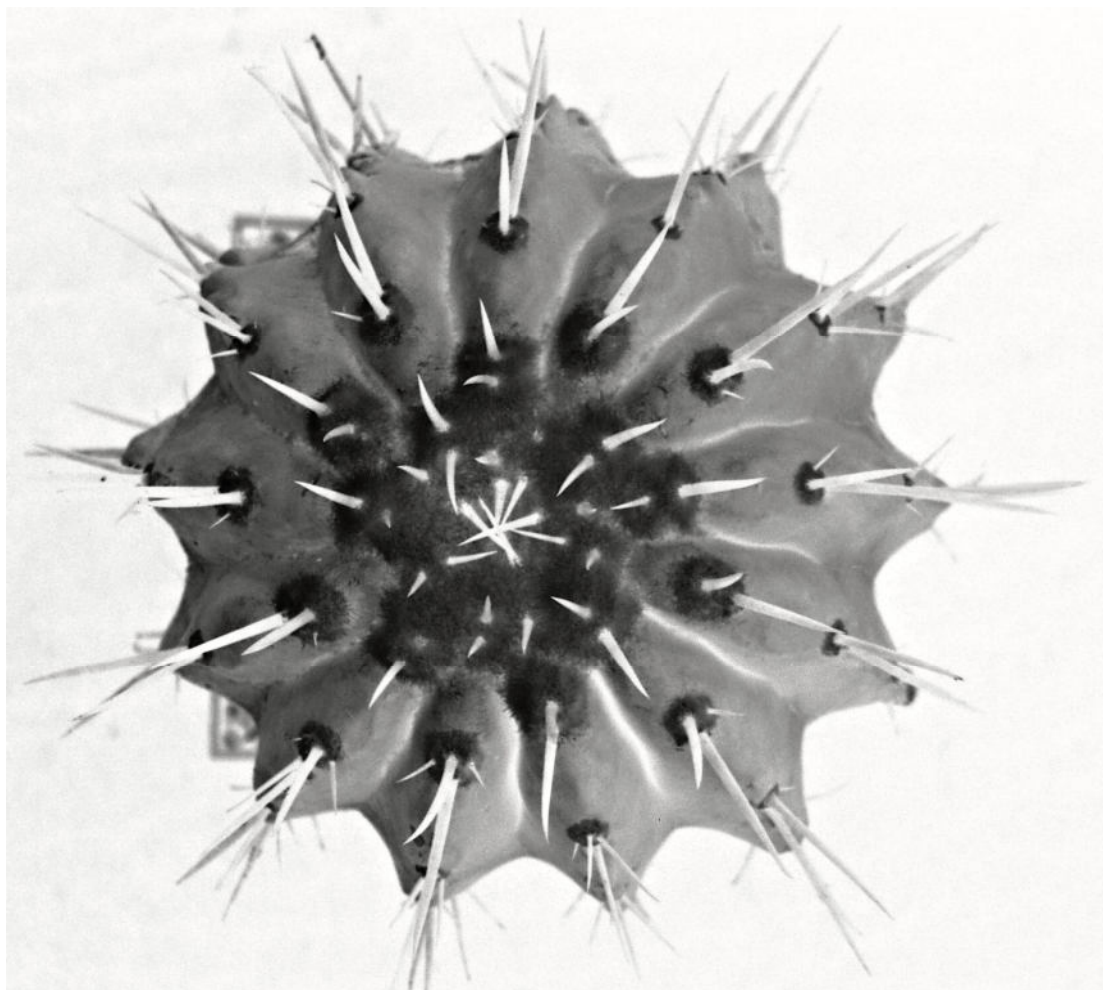
foto 2.3.

necháme absorbovat takové množství převařené vody, kterého jsou schopny (obvykle použijeme asi 1,5 l vody na 18 květináčů, přebytek odlijeme). Usušená semena namoříme mořidlem, my osobně používáme mořidla na bázi thiramu (viz foto 2.2.) a vysejeme na povrch substrátu (2.3).

Filip Vavrečka

Počasí jak na houpačce

Změny teplot v letošním dubnu byly dost výrazné. V první dekádě se teploty z 15 až 20 °C, vyhouply až ke třicítce. Prakticky týden jsme se dopřávali letní počasí, Rostliny začaly tlačit pupeny, aby záhy vykvetly. Nevím jestly byly všechny stromy opyleny, ale já moc včelíček létat neviděl. Kaktusy začaly kvést jako o závod. Užili jsme si teploučko, přiletěl saharský písek, aby v půli dubna přišel velký zvrát, kdy k nám ze severu přišel severský mrazivý vítr. S přibývajícím úplňkem teploty prudce klesaly k nule, vše vyvrcholilo nočními mrazíky. Květy rozkvetlých stromů a dalších rostlin zmrzly, na zahradě jsem naměřil - 3 °C. Po úplňku se koncem měsíce má oteplít, už se těším znovu na teploučko, drobné práce na zahradce a s kaktusy. Tak si užívejte nevyzpytatelné výkyvy teplot naší přírody, hlavně aby nám kaktusy pěkně rostly a potěšily nás svými nádhernými květy.

Informace

- schůzka 3. 6. 2024 - **Jan Novák**: Chile 2024
- **3. - 5. 5. 2024** – jarní setkání polských kaktusářů, **Ustroň**
- 11. 5. 2024 – Otevírání sezóny **Dvůr Králové nad Labem**, hotel Za vodou, Poděbradova ul.
- 28. 5. - 2. 6. 2024 – výstava kaktusů v **Přerově**, Seifertova 33 (9. - 17. hodin)
- 30.5. - 1.6.2024 – výstava kaktusů v **Havířově**, kulturní dům Leoše Janáčka, Dlouhá třída 1593
- 8. - 16. 6. 2024 – výstava kaktusů, **KK Astrophytum Brno**, zahradní centrum Čtyřlístek

- 24. - 26. 5. 2024 zájezd na Plzeňsko
- 5. 6. - 7. 6. 2024 výstava kaktusů
- 28. 6. - 30. 6. 2024 Pobeskydí, Sudopark Klokočov

- Schůzky pěstitelů kaktusů a jiných sukulentů s promítáním obrázků a přednáškou se konají **každé první pondělí v měsíci** (mimo letních prázdnin) v 17. hodin, ve **Stanici přírodovědců v Ostravě-Porubě** (Čkalovova 1881/10, u zimního stadionu). Přijďte mezi nás.
- Informace týkající se činnosti Klubu kaktusářů v Ostravě, zasílejte na adresu předsedy, Čip Jiří, e-mail: jiri.cip@moba1.cz
- Aktualizované informace najdete na internetových stránkách Klubu: www.pavko.cz/kko
- Informace na naše www stránky zasílejte administrátorovi na e-mail: klouda@iol.cz
- Osobní stránky Lumíra Krále, kde najdete také aktualizované informace o činnosti našeho kaktusářského Klubu: www.lumirkral.webnode.cz

Já meslim, kaktusářstvi se zase včel pozvihne, dež se ztrati meze nama nadbetek politike a mnohé z nás bode hledat' pokuj doma a v přírodě."

Jan Šuba

Kaktusářské listy 1938

Adresy autorů:

Král Lumír, e-mail: lumir.kral@seznam.cz

Pecl Karel, e-mail: pecl.karel@gmail.com

Ing. Skoumal Vladimír, e-mail: skoumalvvat@centrum.cz

Vavrečka Filip, e-mail: vavreckafilip@gmail.com, tel.: +420 736 769 558

Ing. Vích Jaroslav, e-mail: jaroslav.vich@gmail.com

OBSAH – KVĚTEN 2024

Z naší činnosti	66	Vliv kyseliny sírové na klíčivost	
Obrázky našich členů	66	rodu <i>Eriosyce</i>	74
Kaktusy v Les Saintes, Malé Antily	67	Počasí jak na houpačce	78
The Cactus Hunters -		Informace	79
sebrané báchorky o ochraně kaktusů	71		

OSTNÍK

zpravodaj pro potřeby členů Klubu

Tisk: Grafické a Tiskové studio L+L s.r.o., Ostrava

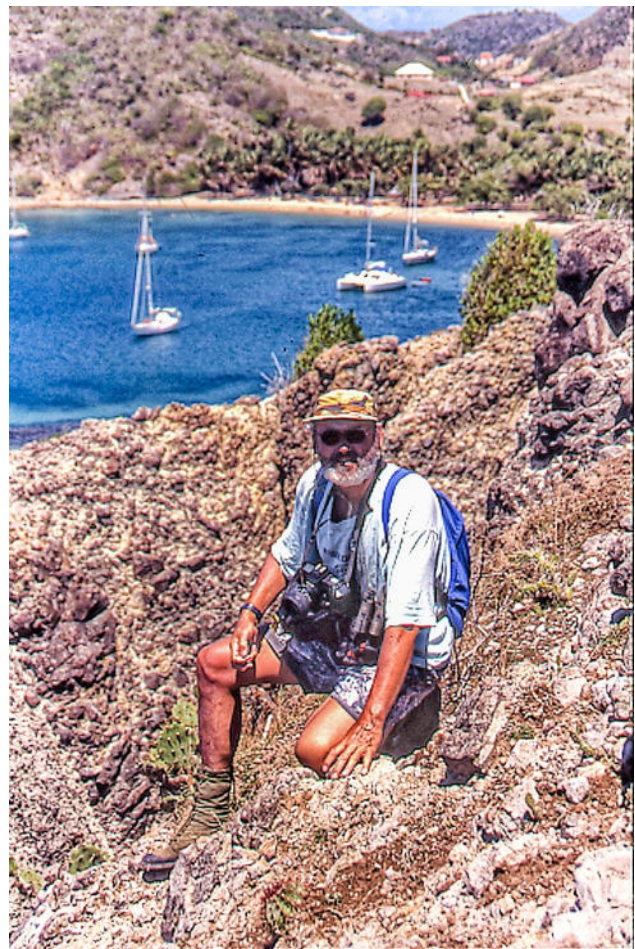
Vydavatel: Klub kaktusářů v Ostravě, z. s., IČ 024 17 235, 747 68 Kyjovice 170, květen 2024

Šéfredaktor: Lumír Král, O. Synka 1815, 708 00 Ostrava – Poruba, tel.: 605058070.

Objednávky, distribuce: Ing. Skoumal Vladimír, M.Bajera 6038/5, 708 00 O.-Poruba, mobil: 724137021

Pilosocereus nobilis, Les Saintes, Malé Antily

Melocactus intortus, autor článku v Ostníku a obrázků Karel Pecl, první nalezený melák pod kolenem